

SUMAR

Radiografia unui suflet chinuit de femeie și artistă pe care nu a putut-o salva nici elevul lui Einstein	7
„Mi-am dorit dintotdeauna să fac teatru.“ Însă cei de la Teatru nu prea au vrut-o... ..	15
Trista poveste de dragoste cu Dan Tufaru și rolul jucat de Vasilica Tastaman în despărțirea lor. Apariția lui Alexandru Medeleanu	36
„Reality-show“ cu Ioana Tufaru, o victimă a epocii și a sorții	52
„Să ai un plop...“	76
Armenii din România, de la Ioan Vodă cel Cumplit și Manuc Bei la Ana Aslan	88
Corina Chiriac, Anca Agemolu și Anda Călugăreanu – trei mari cântărețe armenice din România.....	163
ADDENDA: Discografie și fișă artistică Anda Călugăreanu.....	187
Bibliografia unei mari tristeți.....	200

Radiografia unui suflet chinuit de femeie și artistă pe care nu a putut-o salva nici elevul lui Einstein

*Seara e un ștrengar, se plimbă pe trotuar
Trece fără habar, seara.
Când străzile se-aprind, parc-o aud șoptind
Ce gânduri te cuprind seara...*

*Ce gânduri mi-ai ascuns dacă nu-ți sunt pe plac
Mă-ncumet si mă fac, seara.
„Te-am așteptat!“, i-am zis,
„Știam că te-a trimis o stea ce mi-a promis seara“.*

*Ziua ce mi-am dorit
Seara s-a împlinit
Și iubirea-ntâia oară a venit
Pe drum de seară... da.*

*Seara e un coșar ce mi-a ieșit în drum
Și-s norocos acum, seara.
Tristețe te-am uitat, ce-a fost întunecat,
Seara s-a luminat... seara!*

Ce destin crunt, nedrept, dar implacabil! Marea artistă Anda Călu-
găreanu a fost, realmente, un personaj chinuit, distrus de boală, de pro-
blemele în căsnicia cu actorul și colegul de scenă Dan Tufaru (un mare
seducător, care a părăsit-o pentru mai vârstnica bombă sexy Vasilica
Tastaman), de nedreptatea în serie provocată de o comisie de admitere

și de handicapul sever al copilului ei. În adolescență, a fost afectată de divorțul părinților și de despărțirea de sora ei, care a rămas cu mama lor, în timp ce a fost încredințată tatălui. Acesta era un bărbat sever, de me-serie ofițer, și ar fi vrut-o balerină, în timp ce se visa actriță. Cu toate acestea, respinsă de nouă ori la IATC (pe motive bizare, precum cel că era „prea“ mică de înălțime, sub 1,60 metri!), a devenit, pe cont propriu, fără implicarea familiei, o celebritate a muzicii și televiziunii, cu toate că nu avea niciun fel de studii de specialitate, ci doar un farmec aparte, dublat de o intuiție scenică remarcabilă.

De fapt, pe viitoarea artistă nici nu o chema Anda în acte, ci Anca (Miranda), însă marele artist comic Mircea Crișan, care, la debutul în fața marelui public, a invitat-o să apară într-un spectacol pe scena Sălii Palatului, i-a schimbat numele pentru a evita o sonoritate supărătoare.

După o suferință cruntă în dragoste și unele impasuri profesionale, Anda a fost măcinată, încet-încet, de o maladie necruțătoare. Nu a putut fi salvată nici măcar de un elev al lui Einstein, care anterior se ocupase și de alți pacienți celebri. Carol Przybilla era inventatorul helioproscopului, un aparat special care trata anumite tipuri de cancer. Însă artista a ajuns mult prea târziu la el, când nu mai era aproape nimic de făcut, iar metastazele îi cotropiseră trupul plâpând, așa cum avea să se întâmple, doi ani mai târziu, în 1994, cu unul dintre personajele-cheie ale Revoluției Române, generalul Ștefan Gușă, ajuns și el la Przybilla, care putea reprezenta o soluție providențială pentru amândoi.

Carol Przybilla a fost un mare savant, un inventator cu o inteligență uluitoare, de pe urma căruia statul român a făcut bani mulți. Minte inventivă, acesta a brevetat o grămadă de dispozitive pentru curent alternativ și continuu. Carol Przybilla a mai realizat și alte invenții deosebite: avionul cu reacție prin arderea gazelor (1932), turbina cu combustie internă (1958, vândută de statul român firmei General Motors), termocompresor frigorific cu circuit închis (1959), motor eliptic, fără bielă (vândută Japoniei și folosită la celebrele motociclete japoneze), arma defensivă antitanc (anii '90; secret de stat). Și totuși, același stat român a

făcut tot posibilul ca numele lui Przybilla să dispară din orice document oficial.

Carol Przybilla a fost „omul de aur“ al noii orânduiri socialiste. Absolvent a două facultăți în Germania, Carol Przybilla era trimis la toate șantierelor muncitorești unde se întâmplau accidente grave de muncă, pentru ca în avântul socialist se înlăturaseră majoritatea inginerilor „burghezi“ și până la școlirea altora era cale lungă. La început, i se acorda câte un premiu de stat, cu suma de bani aferentă, pe urmă, Elena Ceaușescu a ordonat să fie urmărit pas cu pas și să i se „ceară“, pur și simplu, câte o invenție, din timp în timp. Despre Carol Przybilla se spune că a fost cel mai monitorizat inventator din perioada comunistă, oamenii Elenei Ceaușescu „confiscându-i“ nu mai puțin de 147 de invenții.

Carol Przybilla s-a născut la Câmpina, la 14 noiembrie 1902, a absolvit două facultăți din Germania și a fost elev – dar și prieten – al lui cu Albert Einstein, căruia i-a și împărtășit marea lui idee de a inventa un aparat pentru tratamente biologice. Deasupra tuturor invențiilor sale este un asemenea aparat medical pe care a reușit să-l înregistreze la OSIM abia după căderea regimului comunist, în anul 1991, fiind construit la Institutul de Tehnologie Avansată al SRI. În 1993, în urma demersurilor cotidianului *Evenimentul zilei*, aparatul a primit Medalia de aur la Târgul de Inventică și Inovații de la Nürnberg. Pentru că autoritățile române au refuzat să se ocupe de această incredibilă invenție, aparatul nu a fost omologat din punct de vedere tehnic și medical. Deci multă vreme nu a putut fi folosit oficial, iar apoi nu s-a mai știut nimic de el. Acesta este aparatul cu care Carol Przybilla l-a vindecat pe Nicolae Ceaușescu de cancer la prostate și cu care a încercat să-i salveze pe Anda Călugăreanu și pe generalul Ștefan Gușă, în 1992, respectiv 1994. (...)

Întreaga poveste a acestui aparat senzațional și a savantului care l-a inventat a fost publicată în urmă cu mai mulți ani, de Adina Mutăr și păstrată de Fundația „General Ștefan Gușă“. Carol Przybilla a murit cu regretul că ultimul său aparat nu a fost recunoscut oficial și mulți oameni nu au putut beneficia de tratamentul care, poate, le-ar fi salvat viața.

Colonelul /de Securitate/ Badea – cel desemnat de Elena Ceaușescu spre a-l urmări pas cu pas – a obținut de la Carol Przybilla aproximativ 150 de invenții și multe alte inovații. În 1980, colonelul Badea i-a cerut să cedeze cea mai importantă invenție și anume „Aparatul pentru tratamente biologice“, bazat pe principiul rezonanței și care, în teste, înregistrase rezultate uimitoare. Inventatorul a refuzat, așa că nu a mai putut să breveteze și să omologheze aparatul. Surprinzător (sau nu), în 1990, când Carol Przybilla a depus cererea de brevetare la OSIM, întreg procesul a fost preluat imediat de SRI, iar Institutul de Tehnologie Avansată i-a construit o frumusețe de aparat... de care, iarăși, s-a avut mare grijă să nu fie omologat nici tehnic, nici medical.

Carol Przybilla a regretat până la moarte că nu-l cedase Elenei Ceaușescu, fiind convins că aceasta, în marele ei orgoliu, ar fi umplut lumea cu marea ei invenție, și oamenii bolnavi ar fi putut beneficia de acest tratament miraculos. Și probabil că n-ar fi apărut mai apoi la ruși, ca rezultat „al unei colaborări cu extraterestrii“. Este vorba despre un aparat care vindecă multe maladii. (...) „În organismul sănătos, fluxurile materiale și de radiații evoluează de-a lungul unui traseu geometric închis, impus de condiții geometrice (mediu holografic). La nivelul întregului organism, aceste fluxuri (cu variate viteze de desfășurare) sunt sincronizate cu punctele spațiului holografic (cu suport de radiație în fază, de tip laser). Din mecanismul respectiv rezultă sincronizarea reciprocă a proceselor, implicit forma geometrică stabilă a organismului viu. Când fluxul de radiație atașat proceselor urmărește riguros traseul geometric închis al organismului (starea de sănătate), în exteriorul acestuia, radiația în sine prezintă o anumită polarizare. Atunci când, din diverse motive, apare starea de boală în zonele respective, emisia de radiații (în special cea în infraroșu) are o polarizare specifică.“

Acest fenomen a fost sesizat în anii '60 de Carol Przybilla. În condițiile enunțate, principiul pe care se bazează funcționarea aparatului ține de faptul că el trebuia să aibă posibilitatea să intre în rezonanță exclusiv cu acest tip de radiație (pe baza unei frecvențe și a unei polarizări

adecvate a emisiei sale în infraroșu). Apoi rezonanța staționară, stabilită între emisia aparatului și emisia din zona cu stare patologică, trebuia înlocuită cu un flux care trebuia forțat să părăsească sistemul rezonant „organism-aparat“. În acest mod, procesul patologic rămâne fără suport energetic și, practic, dispare. Aspectele calitative specifice procesului patologic respectiv (adică felul bolii) nu mai au nicio relevanță în acest context. Inventatorul a găsit o soluție extrem de ingenioasă pentru a elibera fluxul de radiație emis de procesele patologice către exteriorul sistemului. Odată găsită, această soluție de principiu dă posibilitatea ca, fără a fi nevoie de eforturi tehnologice deosebite (la nivelul anilor '60-'80 acestea nici nu erau posibile în România), aparatul să fie ușor de realizat. De ce, mai târziu, n-au reușit însă să pună la punct procedura specialiștii de la Institutul de Tehnologie Avansată al SRI, rămâne încă o întrebare fără răspuns. Sau, poate, cine știe?!? (<https://ziarulnatiunea.ro>)

Anda a luptat până în ultimul moment, dorindu-și să reziste de dragul fiicei ei, Ioana – o ființă cu atâtea probleme, care, ulterior, au constituit subiecte exploatare cu cinism de media, în cadrul unui soi de reality-show-uri absolut mizerabile și umilitoare. Dar boala chinuitoare de care suferea Anda Călugăreanu a învins într-un final cu mare impact pentru presa post-1989, când ziarele au înregistrat tiraje uluitoare ale edițiilor speciale, aflate în căutarea senzaționalului vremelnice. (Se spune că principalul cotidian al momentului a înregistrat, atunci, în 1992, un tiraj enorm, de circa 800.000 de exemplare, comparabil cu cel al publicațiilor care, în decembrie 1989, au relatat execuția soților Ceaușescu. Mai apoi, acest „succes“ de presă colosal a generat și o parodie post-modernă dusă la extrem, în *Evenimentul... noaptea*, unde un grup de tineri scriitori a plasat pe prima pagină o poză în chenar negru a lui Gheorghe Hagi însoțită de un joc de cuvinte în stil Academia Cașavencu, cu care unii dintre ei colaborau ocazional: „Hagi a murit... pentru spectatorii de pe stadionul Santiago Bernabeu /al echipei Real Madrid/, după ce s-a transferat în Italia, la Brescia“. Evident, prima propoziție era tipărită cu un corp de literă sensibil mai mare decât restul enunțului...)

Anda Călugăreanu avea, pe lângă un uriaș talent nativ, și o carismă copleșitoare, un magnetism inconfundabil, fiind una dintre cele mai iubite artiste din România, care cânta în mai multe limbi și stiluri, iar în scheciurile de comedie era efectiv uluitoare. În ultimele luni ale vieții, pe fondul suferințelor fizice atroce, ajunsese însă doar o umbră a vedetei care strălucea pe micile (și pe marile) ecrane...

Viața și cariera ei ascund o mulțime de controverse și ciudate întorsături de situație, care au suscitât destule interpretări contradictorii, mai ales că ea era o ființă foarte discrete, care nu își clama public nemulțumirile și disprețurile, altminteri destul de ușor de înțeles.

Remarcată ca o cântăreață cu un timbru extrem de personal, ea a devenită celebră mai ales grație programelor de divertisment realizate la Televiziunea Română, în anii '70, de genialul Alexandru Bocăneț și în care apărea alături de Florian Pittiș și Dan Tufaru, dar și prin intermediul serialului de cuplete interpretate alături de uriașul actor Toma Caragiu.

Anda a făcut târziu facultatea de actorie – pe atunci, Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică (IATC) – după ce, într-o perioadă în care „pilele” contau mai mult decât talentul, a ratat (!) de mai multe ori examenul de admitere, reușind să intre abia în 1984, după aproape două decenii de carieră strălucitoare. Culmea, ulterior, i s-a solicitat acolo colaborarea la catedră!

După 1990, era foarte populară printre copii, susținând săptămânal la TVR programul „Club Anda”, alături de empatica Păpușă Omidée, un personaj inspirat de serialul *Păpușile Muppets*.

Depășind vechea trauma a divorțului de Dan Tufaru, în căutarea unei vieți de familie normale, Anda Călugăreanu s-a recăsătorit, în 1986 (la trei ani de la prima întâlnire) cu Alexandru Medeleanu și, la adăpostul liniștii astfel obținute, a continuat să aibă succes în tot ceea ce întreprindea, însă o teribilă maladie a distrus-o efectiv, la propriu, deși a fost tratată în ultimele trei săptămâni ale vieții de faimosul biofizician român care fusese elevul lui Albert Einstein și al cărui pacient înainte vreme fusese însuși președintele de atunci al țării.

Finalul a fost dramatic. „În 1992, a plecat în Israel într-un turneu cu Stela Popescu și Alexandru Arșinel. Au stat acolo timp de zece zile. Când s-a întors, m-am dus s-o iau de la aeroport“, povestea Alexandru Medeleanu, al doilea ei soț. „Mi-a zis doar atât: «Tati, nu mă simt deloc bine...». Am ajuns acasă și tot rău îi era. Nu suporta deloc curentul. Am chemat un medic, a consultat-o și ne-a zis că este vorba despre o răceală. I-a prescris penicilină, dar nu i-a folosit la nimic. În continuare se simțea rău. Până la urmă am dus-o la spital, la Elias. Pe radiografie a ieșit ceva pe plămânu drept. Medicul m-a chemat doar pe mine a doua zi. Mi-a zis că are o pată pe plămân de mărimea unei monede de 5 lei...“ Din păcate, Ana era o fumătoare înveterată. „Am intrat în panică. Începea calvarul. Ne-am dus la spitalul de plămâni, unde i s-a făcut o analiză destul de traumatizantă. Era ca un fel de operație. A durut-o foarte tare și trei zile a expectorat sânge. Peste o săptămână urma să primim rezultatul la investigație. Ne-am dus, dar ni s-a spus că analiza se pierduse. Îmi venea să-i omor pe medici. Anda n-a vrut să repete investigația. Am mers și la alți doctori, dar niciunul nu ne-a pus un diagnostic. Abia în Grecia, unde am ajuns într-un final, când ea începu să aibă dureri tot mai mari, mi s-a spus că are cancer. Ea a știut tot timpul că este grav bolnavă, deși nu i-am zis niciodată exact ce are. La un moment dat, cedând nervos de pe urma suferințelor îngrozitoare pe care era silită să le îndure, a încercat să se sinucidă. Și-a vârât o batistă în gură, sperând că va reuși să se sufoce. Am reușit s-o salvăm. Era păcat să moară așa. După ce a venit din Grecia, un polițist mi-a zis să-l caut pe biofizicianul Carol Przybilla. Tot el l-a tratat și pe Ceaușescu de cancer la prostată... Am început tratamentul acasă la noi. Avea dureri foarte mari, se tăvălea pe jos. La două zile după tratament îi dispăruseră durerile. Am început să sperăm, deși Przybilla ne spunea că este foarte grav. Anda respira doar cu un sfert din plămân. La 14 august 1992, Przybilla ne-a recomandat să mai facem o radiografie la plămân. Am făcut-o și ne-a dat verdictul: «Dacă mai rezistăm patru zile, gata, am scăpat!». A doua zi, la ora cinci dimineața, Anda a murit.“ Artista

pierdea bătălia cu boala pe 15 august 1992, cu câteva luni înainte să împlinească 46 de ani.

Anda Călugăreanu a suferit cumplit și a plâns încontinuu înainte să moară. Erau lacrimile unui înger mereu nedreptățit...